

Barabás Miklós *Önéletrajza*. Sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta Banner Zoltán. Dacia könyvkiadó. Kolozsvár-Napoca, 1985. 264 l. + 16 l. képmelléklet

„A francia azt mondja: »Az ember születik, él és meghal«. Ez a történelem, de mégis, egyik több jelét hagyja hátra annak, hogy élt, mint más ember.“ — írja önéletrajza vége felé Barabás Miklós. Márpedig ő azok közé tartozik, akiknek emlékét az életjelek sokasága őrzi: Több mint háromezer számontartott képe. Sőt, megélhetését is annak köszönhetette, hogy többé-kevésbé híres emberek, vagy csak egyszerű polgárok az ő festményein akarták megörökíttetni arcvonásaikat, ezzel is életjelt hagyva utódaikra, a következő századokra. De ha a képek már amúgy is fényt vetnek Barabás életére, korára, miért állott az öregedő festőművész is az erdélyi önéletrajz- és emlékirók sorába? Talán nem az a szándék vezette, hogy újabb jelt hagyjon maga után? Ő maga is tudtában lehetett már annak, hogy nevét beírta művelődéstörténetünkbe. Sokkal inkább arra gondolhatott: életpályája érdekes adalék a magyar festészet történetéhez, olyan emlékeket őriz meg a forradalom előtti időkről, egy önerejéből felemelkedő festő pályafutásából, amelyeket a kibontakozó művészettörténet nem nélkülözhet majd.

Ebből a meggondolásból és az emberi emlékezet természetéből is adódik, hogy Barabás is — mint a legtöbb emlékiró — gyermek- és tanulói éveit, ifjúságát, megélhetését, elismerésért folytatott harcát ábrázolja részletesen. Élete második feléből már alig talál feljegyzésre méltó eseményeket, jóformán csak a művészeti életre összpontosít.

Barabás Miklós gyerekkorára, mint élete legszomorúbb időszakára emlékszik vissza. Mind a márkosfalvi Barabás, mind a dálnoki Gaál család, melyekből apja illetve anyja származott, a jómódú székely réteghez tartozott. Neki azonban mi sem jutott a jólétből, mert alig hathónapos volt, amikor édesanyja, Terézia asszony, megúnva férje italozásait, ölébe kapta kisfiát, s magával vitte Dálnokba a nagyszülőkhöz. A távozást válság követte, s ez az akkoriban szokatlan lépés nagy megpróbáltatásoknak tette ki az anyát és gyermekét: a nagyatyai háznál állandóan éreztek, hogy kegyelemkenyéren élnek. Rövidesen mindkét szülője újra családot alapított, s a kis Miklóst 12 éves koráig még úgy ahogy nagyapja, Gaál István támogatta. Hanem a szülők helyett is nevelőjévé lett, otthont nyújtott számára hat és fél éves korától a nagyenyedi Református Kollégium. Tizenkét éves korától Bethlen fejedelem ajándék cipóján élt, s máso-

lásból, rajzolgatásból szerzett annyi pénzt, amennyi megélhetéséhez szükséges volt.

A már Nagyenyeden kibontakozó tehetségét a szebeni Brukenthal képtárban csiszolgatja vakáció alatt. 1828 januárjában még a félévi vizsgák előtt távozik a kollégiumból, mivel sem a hivatalnoki, sem a papi, ügyvédi vagy gazdatiszti pályához nem érez vonzódást: „csak a rajzolás nyújtott egyedül élvezetet“.

Másfél évet Szebenben és Kolozsvárt tölt, itt már annyi a megrendelése, hogy abból eltarthatja magát. A Kolozsváron dolgozó olasz Gentiluomo ének- és zenetanártól tanulja meg az olajfestés technikáját. Innen 1829 nyarán utazik Bécsbe az akadémiára. Nehezen veszik fel, hihetetlennek tartják rajzkészségét. Nem említi, hogy sokat tanult volna ott, inkább az 1830-as bécsi árvizet meséli el. 1830 nyarától közel egy éven át újra Kolozsváron tartózkodik: fest és tanít. A következő nyarat Szebenben tölti, s itt időző román bojárok biztatják, hogy próbáljon szerencsét Bukarestben, biztosan sok megrendelést kapna. A román nyelvet már a kollégiumi szünidők alatt elsajátította, úgyhogy most francia és olasz tudását tökéletesíti, s 1831 októberében Bukarestbe utazik.

Az ott töltött közel két év Barabás életének nagy élménye volt, úgyhogy az önéletrajz legszínesebb oldalait is itt találjuk. Iancu Filipescu bojár, rendőrfőnök támogatásával eljut Kiseleff tábornok, orosz kormányzó körébe is, úgyhogy a tábornokot s a legjelentősebb román bojár családot tagjait örökíti meg vásznain, Heliade Rădulescu egyik költeményét is illusztrálja. Örömmel jegyzi fel, hogy a románok „jól tudnak franciául, olaszul, sőt magyarul is elég jól beszéltek, mely utóbbit a magyar cselédektől és dajkáktól tanulták el“. Egyszer a magyar nyelvről beszélgetve egy román püspök jelenlétében nagy meglepetéssel tapasztalja: „a vlegyika is pártomra állt, dicsérte a magyar nyelv szépségét, és ennek bebizonyítására olyan szép és tiszta kiejtéssel szavalt a Csokonainak *A reményhez* írt ódáját, hogy szebben egy magyar költő sem szavalt volna el.“

1833 nyarától fél évet Erdélyben utazgatva tölt, majd pár hónapos bécsi megszakítással Itáliába megy: Velence, Róma, Nápoly képtárait tanulmányozza, remekműveket másol, s közben megrendeléseket is kap. Itt ismerkedik meg William Leitch angol „tájfestésszel“, akitől sokat tanul. Élete újabb maradandó élménye nápolyi tartózkodása során a Vezuv kitörése.

Bécsen keresztül tér vissza Pestre 1835-ben, s a reformkor pezsgő művelődési életébe való bekapcsolódás meghozza számára a sikert, elismerést. 1836-ban határozza el, hogy véglegesen ott telepszik le. Ez év őszén a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává is választja, előtte csak Ferenczy István részesült a művészek közül ebben a kitüntetésben.

1837 tavaszán Erdélybe jön, Sáromberke, Marosvásárhely, Szeben útjának fő állomásai. Pesten 1838 márciusában átéli a nagy árvizet. Az ezt követő inség elől bonyodalmas utazással Kolozsvárra jön, s az erdélyi reformkor vezetőinek festi meg képmását. Egy év múlva távozik Gräfenbergbe, Vinzent Priessnitz módszerével szándékozván kúraltatni gyakori fejfájását. Arról nem ír, hogy hatásosak voltak-e a kúrák, de az előkelő közönség, a szép táj számos képét ihlette. Az 1839—1840-i tél volt az utolsó hosszabb kolozsvári időzése: „Amit csak lehetett, min-

dent megfestettem, s aztán bútoraimat eladva, készülődtem az újabb pesti letelepülésre“.

1840 tavaszán részt vesz a Pesti Műegylet megalakításában, s első kiállítására megszervezésében. Ekkoriban festi egyik leghíresebb képét, a *Galambpostát*, melyet kétszer le is kell másolnia. 1841 nyarán megházasodik, francia nőt véve feleségül, akitől négy gyermeke születik. Megismerkedésükről, házasi életükről egy sort sem ír, pár oldallal arrébb is csak félmondatokkal regisztrálja: „1861-ben meghalt szeretett nőm...“ Az önéletrajz további fejezeteiből még a hollandiai-angliai-franciaországi utazás élményei érdekesebbek. Az 1848-as forradalomból csak annyit jegyez fel, amennyi személyével kapcsolatos. „Én soha sem foglalkoztam politikával. Nem lévén ez szakmám, nem is értem rá tanulmányozni. S amihez nem értek, ahhoz nem szívesen szólok. Érdekeltek ugyan az események, de semmiben részt nem vettem“. Így aztán Széchenyi István és Kossuth Lajos, Bem és Petőfi valamint az aradi vértanúk mellett Görgei Arthur (Barabás fiának keresztapja), számos Habsburg főherceg, s maga Ferenc József is több képének tárgya. Hogy mégsem maradt egészen érdektelen, e pár sora jelzi: „...különösen az októberi szomorú napokban, bár megrendeléseim voltak, akárhányszor ott ültem tétlenül az állványom előtt... A paletta a kezemben, de nem csinálok semmit, csak a szomorú események rajzanak az agyamban“.

Az elkövetkező évtizedekből néhány megtisztelő portréfestés, 1878-ban ötvenéves művészi pályájának, 1886-ban félszázados akadémiai tagságának megünneplése, képviselői szereplése s pár anekdota ragadja meg figyelmét. Az 1890-es évek elejétől már alig festeget, önéletrajzát írja. 88 éves, mikor ritka hosszú művészi pályáját véglegesen lezárja a halál.

Barabás Miklós festészetét sokan csodálták, dicsérték és bírálták. Hoffmann Edit kitűnő elemzése nyomán árnyaltabban ítéelkezhethetünk. Pályája csúcását az 1840—1850-es években érte el különösen a portréfestésben, az 1860-as évektől egyre több fiatal tehetség szorítja háttérbe, s ő már nem tud a korral haladni. Az 1830-as, 1840-es években festett arcképei jóformán a fényképezés szerepét töltötték be. Pár óra alatt megörökítette a jelentkező személy arcvonásait. A portréfestést rendkívüli tökélyre vitte. Feltűnő volt arcmemóriája. Még enyedi diákként írta: „...folytonosan abban gyakoroltam magamat, hogy az olyan arcot, aki érdekelt, vagy érdekesebb, kitűnőbb emberé volt, annak minden arcvonását könyv nélkül megtanuljam“. 1833-ban egy 1827-ben látott leányarcot sikerült emlékezetből megfestenie, 1864-ben pedig Kiss József udvarhelyi tanár arcképét rajzolja meg élethűen több mint 30 évvel annak halála után. Nem egyszer hívják halottakhoz, hogy a koporsófedél lezárulta előtt örökítsen meg egy-egy nevezetes arcot. Mikor meg úgy találja, nem képes már versenyezni az egyre tökéletesedő fényképészettel, maga is műtermet nyit, s két éven át szokatlan perspektívájú felvételekkel próbál érvényesülni a szakmában. Üzlettársát okolja, amiért 1864-ben túl kellett adni a műtermen. Ha a szükség úgy hozta, pályája kezdetén oktatott is, különösen két utóbb híressé vált tanítványáról ír szeretettel: Bánffy Lászlóné Wesselényi Polixénia az egyik, aki később John Paget felesége lett, s naplóiíróként örökítette meg nevét, Teleki Blanka, nőnevelésünk úttörője a másik — festőként is tehetséges volt. Mindkettőjüknek Kolozsvárt adott órákat.

Barabás hagyatékában kevés az olyan kompozíciós remekmű, mint a *Vásárba induló román család*, *A Lánchíd alapkövetétele* (1842-es változat), *A menyasszony érkezése*; tájképei közül is keveset öriz a köztudat, annál többet említik, nyomtatják újra és újra a magyar művelődéstörténet leghíresebb alakjairól készített arcképeit. Ezeket többször is megfestette, valóságos hagyományt alakítva ki. Deák Ferencet, Eötvös Józsefet, Aranyt, Széchenyit, Kossuthot, Mikó Imrét, Vörösmartyt, Petőfit, Jósika Miklóst, Liszt Ferencet, Kisfaludy Károlyt, Jókai Mórt többször lerajzolta, lefestette. Arcvonásaikat már mind Barabás tollvonásai nyomán tartja számon emlékezetünk. Közel háromezer arcképe egy albumba gyűjtve művelődéstörténetünk fél évszázadának egyedülálló panoptikumát adná, amelyben a hírességek mellett megjelenének az egyszerű polgárok, földművesek, munkások és vándorcigányok is.

Magától értetődő, hogy Barabás festészetének több kolozsvári és unitárius vonatkozása is van. 1828 őszén első hosszabb kolozsvári tartózkodása során a Magyar utcában lakott a Kun grófok házában együtt Székely Dániel guberniumi kancellistával. Kun Gergelyt és Székely Dánielt, a festőművész Székely Bertalan apját is utóbb lerajzolta. Még fiatalabb korában örököltette meg dr. Engel József orvos és nyelvész arcvonásait. Első kolozsvári tartózkodása során köthetett Barabás ismeretséget a Gyergyai családdal. Legkorábban Gyergyai László kolozsvári szenátor, unitárius konzisztórium tag neve bukkan fel festményei között, rövidesen fiát, Lászlót is miniatűrön örököltette meg, másik fiával, Ferencel, a későbbi nyelvessel, muzsikussal, kolozsvári királybíróval közeli barátságba került, többször említi, hogy írt neki, pénzt kölcsönzött tőle. Gyergyai Ferencről 1837-ben készített olajképe egyike ismertebb portréinak. Gyergyai Borbálát, vagy ahogy ő, feljegyezte: Birit, tizennyolcévesen örököltette meg, mit sem sejtve arról, hogy modellje később Gyergyai Sámuelné majd Árkosy Lajosné néven lép az unitárius alapítványtevő nagyasszonyok közé, s a XX. század első évtizedének végéig él. Az e családdal rokoni kapcsolatban álló dersi Bartha István guberniumi titkár és Rozália leánya arcvonásait is rögzítette. Az unitárius egyház történetében jelentős szerepet játszó Petrichevich Horváthok közül Lázárt és édesapját, Dániel főstrázsamestert, színműírót említi, az utóbbit le is festette. A Pákeiek sorából az építész édesapja, Lajos guberniumi titkár szerepel a képek jegyzékében. S a névsorban megtaláljuk az angol Paget Jánost és „Brassai Samu“-t, akinek a tudományról írott szavait is idézi, mikor akadémiai taggá választásáról elmélkedik.

Barabás késő öreg korában, feltehetően festményeiről 1830-tól elég pontosan vezetett jegyzőkönyvét lapozgatva írta meg önéletrajzát. Jó fogalmazási készsége főleg a kötet első felében nyilvánul meg, számos anekdotával fűszerezi feljegyzéseit. Alig törekszik azonban érzelmei rögzítésére, művészi hatásra. Inkább azt tárja elénk, ami festői fejlődéséhez hozzájárult, s pályája megértéséhez, helyes értékeléséhez szükséges lehet. Erre utal közbeszúrt megjegyzése: „Sok érdekeset mondhatnék még Londonról, de máris túlmentem az életrajz keretén, hanem az elmondottakat, ami a művészetet érinti, érdekesnek találtam felemlíteni“. Ez az önfegyelem festészetére is jellemző, s főleg idősebb korában gátolta művészi megújulását.

Az önéletrajz két hiteles kéziratban maradt fenn. Az egyik a művész eredeti kézírata, a másik még annak életében leányától készített s közösen összeolvasott másolat. Először Kézdi Kovács László rendezte saj-

tó alá öt folytatásban (a folytatások az összefüggő szöveg tagolását is jelentették) a Budapesti Szemle 1902-es évfolyamának 301—305. számában. Ugyanezt a pontatlan, néhol stilizált szöveget nyomtatták ki az Olcsó Könyvtár az évben megjelent 1255—1258. sz. kötetében. Az eredeti kéziratra alapozó valóban szövegű, a művészhez méltó kiadás 1944-ig váratott magára. Akkor Bíró Béla az Erdélyi Szépmíves Céhnel megjelent kötethez bevezetőt, jegyzeteket készített, s az önéletrajz függelékeként első alkalommal nyomtatta ki Barabásnak a képeiről 1830 óta vezetett 2473 tételt tartalmazó jegyzőkönyvét, valamint a leszármazottaktól készített kiegészítő képjegyzőket, mely 3146-ra emeli a címszerint ismert művek számát. Ezeket még a család 1619-ig visszamenő leszármazási táblája, s húsz képmelléklet egészíti ki. A jelenlegi kiadás a Bíró Béla gondozta kötetre alapul, átveszi az önéletírás tizenkét részre tagolását, a képjegyzőket, s a jegyzetekből is bőven merít, kiegészítve azokat az idegen kifejezések, mondatok fordításával. Sajnos, a jegyzetelés így is sok kívánnivalót hagy maga után. A lendületes előszó jól betájolja a művészt és emlékirót. A kötetet négy színes és tizenkét fehér-fekete kép, valamint a védőborítókra illesztett *Oregkori önarckép* és a *Vásárba induló román család* reprodukciója teszi élvezetesebbé.

GAAL GYORGY

Székely Oklevéltár, új sorozat II. kötet. Közzéteszi Demény Lajos és Pataki József. Kriterion, Bukarest 1985. 440. l.

A székelység gazdaság- és társadalomtörténetére adatokat szolgáltató forráskiadvány, a *Székely Oklevéltár* új sorozatának második kötetét veheti kezébe az olvasó. Változatlan köntösben, a Deák Ferenc ízlését dicsérő borítólappal jelent meg az új kötet, már külsejével is jelezni kívánva, hogy ugyanazt a tudományos irányvonalat követi, mely az első kötettel méltán aratott széles, az ilyen szakkiadványoknál szokatlan közönségsikert. A szakkritika és az olvasóközönség egyaránt tett a szövegközlés javítását célzó észrevételeket és javaslatokat az első kötetrel kapcsolatban. Új kötetükben a kiadók, Demény Lajos és Pataki József e javaslatok egy részét gyakorlatba is ültették. Így például a jegyzőkönyvek közlésének sorrendjét az eredeti protocollumok levéltári rendje szabta meg, de az egyazon perfolyamhoz tartozó, különböző időkben kelt és a kötetben is más-más helyen olvasható bejegyzéseket lábjegyzetbe tett utalásokkal kötötték össze. A lábjegyzetek lapszámát a tartalomjegyzék is feltünteti, s mindez nagyban elősegíti a kötet használhatóságát.

A *Székely Oklevéltár* új sorozatának második köteté az udvarhelyszéki törvénykezési jegyzőkönyvek kiadását folytatja, az 1591—1597 közötti évek fennmaradt peres anyagát bocsátva az olvasók rendelkezésére. 350 lapon sorakoznak egymás után a legkülönfélébb ügyekben indított perek: birtokfoglalás, hatalmaskodás, tolvajlás, örökösödés, házasságtörés, becsületsértés stb. Némelyik perben 10—20 tanút is kihallgattak, s

aprólékosan lejegyzett vallomásaikból a székely társadalom mindennapi életének gazdag, sokszínű képe bontakozik ki. A megélhetésért folytatott kemény munka, a földművelés, erdőírtás, marhatartás apró részleteire ugyanúgy fényt derítenek a jegyzőkönyvek most kiadott bejegyzései, mint a különféle társadalmi rétegek egymáshoz való viszonyára vagy a családon belüli kapcsolatokra.

Noha elsősorban a gazdaság- és társadalomtörténet kutatóinak kínál gazdag forrásanyagot e kötet, az egyháztörténet művelői is haszonnal forgathatják. Néhány egyházi tisztségviselő nevét is megőrizték az udvarhelyszéki protocollumok, mégpedig olyan korból, ahonnan egyházi jellegű források nem maradtak fenn. „Stephanus Forro de Jastfalua, concionator verbi divini in possessione Medeser“, aki 1595 márciusában tanúskodott egy hatalmaskodási perben, bizonyára az első a medeséri unitárius egyházközség ismert lelkészeinek névsorában. 1592-ben a felsőboldogfalvi iskolamestert, Mihály deákot említik, anélkül hogy felekezeti hovatartozását megemlítenék. Ugyanebben az évben Csiki Pál esperes és csikszentgyörgyi Demeter pap szerepel a jegyzőkönyvekben, ugyancsak a felekezet megjelölése nélkül. Esetükben azonban szinte bizonyosra vehetjük, hogy a római katolikus valláshoz tartoztak.

Olyan bejegyzésre is bukkantunk, amely a templomnak a XVI. századi székely faluközösségben elfoglalt központi helyére utal. A templomlátogatás, elsődleges egyházi funkciója mellett, kiváló alkalom volt a találkozásra, istentisztelet után meg lehetett tárgyalni az egész közösséget érintő dolgokat. Ezért 1592-ben egy makófalvi gazda a kaszálója pusztítása elleni hivatalos tiltakozását „az templumnál“ jelentette be, „mikoron mind az megyebéliek ott lettek volna.“

Érdekes fényt vet a XVI. század végének vallásos gondolkozására, a különböző felekezetek egymáshoz való viszonyulására az az eset, amely Udvarhelyen történt 1592 májusában. Pribék Gergely — bizonyára református vagy unitárius vallású — fejedelmi familiaris puskával fenyegette a katolikus körmenet résztvevőit, rá is lőtt a keresztre, és pápás bálványozó eretnekeknek szidta a zászlók alatt vonuló tömeget. A város közvéleménye egységesen elítélte ezt az erőszakos cselekedetet, és a körmenet résztvevői panaszt tettek az udvarhelyi vár kapitánya előtt. Mindszenti kapitány perbe is fogta Pribéket; a protocollumok a per folyamán történt tanúkihallgatások szövegét őrizték meg. A pert lezáró ítélet sajnos nem maradt reánk, de maga a számonkérés ténye jelzi, hogy az egykorú székely társadalom igényelte a kialakult vallásbékét háborító tettes megbüntetését.

A változatlan elvek szerint összeállított, igen részletes név- és tárgymutató, amely a kötet használatát nagyon megkönnyíti, Tüdös Kinga és Demény Lajos munkája. Az új sorozat szerkesztőinek ígérete szerint a harmadik kötetben teszik majd közzé a peres ügyek regesztáit, és ugyanott fogják közölni az egykorú székely jogrendet bemutató tanulmányukat is. Reméljük, mihamarabb beválthatják ígéretüket, teljessé téve így a XVI. századi udvarhelyszéki protocollumok szövegét tartalmazó könyvsorozatot.

SIPOS GÁBOR

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE

A Keresztény Magvető előfizetési díja belföldön és a szocialista országokban évi 100 lej, amelyet belföldön a lelkeszi hivatalok útján vagy közvetlenül az egyházi központban (3400—Cluj-Napoca Lenin út 9) lehet kifizetni.

Magyarországi olvasók a Posta Központi hírlapiroda külföldi előfizetési osztálya — Budapest VII. Lövölde tér 7 sz. — fiókjánál fizethetnek elő. A többi szocialista országokból a „ROMPRESFILATELIA“ sectorul export-import presă P. O. Box 12—201 telex 10376 prsfir, București, Calea Griviței nr. 64—66 címre kell befizetni.

Az előfizetési díj a nyugati országok részére 200 lej, amely összeg ugyancsak a „ROMPRESFILATELIA“ sectorul export-import presă P. O. Box 12—201 telex 10376 prsfir, București, Calea Griviței nr. 64—66 fizetendő.

ÎNTRERINDERA POLIGRAFICĂ CLUJ,
Municipiul Cluj-Napoca, Cd. nr. 3061.

SEMĂNĂTORUL CREȘTIN

CHRISTIAN SOWER

Revista
Bisericii Unitariene
din R.S. România

Journal of the
Unitarian Church
in R. S. Romania

XCII. CLUJ-NAPOCA • 1986/2

CUPRINSUL • CONTENTS

9 mai — Ziua Victoriei • May 9, the Victory Day 61

STUDII • STUDIES

Dr. János Erdő: Biserica • The Church 63
Dr. Paul Philippi: Sylvanus și Transilvania • Sylvanus and Transylvania . 70
Dr. György Gaal: Documente privind trecutul bisericii unitariene clujene •
Collection of Documents Regarding the History of the Unitarian Church
from Cluj 82
Gyula Lakatos: Date din istoria bisericii din Crăciunel • Date Concerning the
History of the Crăciunel Church 89

LUCRĂRI OMILETICE • SERMONS

Mózes Nyitrai: Accentul în religia creștină • The Emphasis in the Christian
Religion 92
Mózes Kedei: Cei care mor îi învață pe cei vii • The Teaching of the Death
Spre acasă • Going Home 97
Ochi negri • Black Eyes 99
Ferenc Szász: Cele ascunse sînt ale Domnului • The Secrets belong to the Lord
Cine dintre oameni știe cele ale omului? • Who Knows the Things of
the Men? 105
Atunci s-a umplut de bucurie gura noastră • Who Knows what a Man Is? 108
Concepte biblice • Biblical Conceptions 112
Idei, cugetări • Ideas, Thoughts 114

RECENZII • BOOK REVIEWS 116

VIAȚA BISERICEAȘĂ ȘI ȘTIRI • CHURCH LIFE — NEWS . . . 121

Colectivul de redacție • Editors

Președintele și redactor responsabil: dr. Lajos Kovács episcop. Membrii: dr. János Erdő (redactor responsabil adjunct), dr. Árpád Szabó, Dezső Szabó (redactori), György Andrási și Lőrinc Mikó.

Redacție • Editorial Office

3400 Cluj-Napoca, Bdul Lenin nr 9, R.S. Romania, Tel. 1 52 71

